

Vydává Ministerstvo financí České republiky ve spolupráci s Českou národní bankou ve vydavatelství *Economia, a. s., Praha*

© Ministerstvo financí ČR

Adresa redakce: Vinohradská 49
120 74 Praha 2

Tel.: (02) 253 018 nebo: (02) 24 21 00 25, I.6141

Fax: (02) 253 728

Šéfredaktor: Ing. Ivan Kočárník, CSc.

Publishers: Ministry of Finance of the Czech Republic in Cooperation with Czech National Bank in Publishing House *Economia, Prague*

© Ministry of Finance of the Czech Republic

Editor's Office: Vinohradská 49

120 74 Prague 2

Czech Republic

Editor in Chief: Ivan Kočárník

OBSAH

Jiří KUNERT: Rozvoj bankovníctví v ČR z pohledu komerčního bankéře 649

Ivan ANGELIS: Aktuální otázky bankovníctví v ČR 652

Vlastimil TESÁŘ: Transformace českých bank pokračuje 658

Petr VOJTÍŠEK — Rudolf OLŠOVSKÝ: Příliv zahraničního kapitálu do ČR a jeho měnové aspekty 664

Robert MURÁRIK: Analýza závislosti peněžních příjmů a výdajů obyvatelstva a vybraných makroekonomických ukazatelů v ČR 674

Přehled — Survey

Měnová politika a měnový vývoj v 1. pololetí 1994 693

Monetary Policy and Monetary Development in the First Half of 1994 704

Informace pro čtenáře 713

Inzerce 714

CONTENTS

Jiří KUNERT: Banking Development in the Czech Republic in the View of Commercial Banker 649

Ivan ANGELIS: Current Banking Issues in the Czech Republic 652

Vlastimil TESÁŘ: The Continuing Transformation of the Czech Banking System 658

Petr VOJTÍŠEK — Rudolf OLŠOVSKÝ: Foreign Capital Inflow to the Czech Republic and Its Monetary Aspects 664

Robert MURÁRIK: Analysis of the Dependency between the Money Incomes and Expenditures of Individual and Selected Macroeconomic Indicators in the CR 674

Survey

Monetary Policy and Monetary Development in the First Half of 1994 . . . (in Czech) 693
(in English) 704

Information for Readers 713

Prosíme čtenáře, aby věnovali pozornost informacím na s. 713 a 714.

Redakce

Redakční rada: Dr. Ivan Angelis, CSc., Doc. Ing. Aleš Bulíř, MSc., CSc., Ing. Petr Dvořák, Ing. Miroslav Hrnčíř, DrSc., Doc. Ing. Kamil Janáček, CSc., Ing. Miroslav Kerouš, Ing. Ivan Kočárník, CSc., Ing. Václav Kupka, CSc., Ing. Tomáš Ježek, CSc., Ing. Jiří Pospíšil, CSc., Vladimír Rudolovčák, CSc., Ing. Pavel Štěpánek, CSc., Ph.D. Jan Švejnar, Doc. Dr. František Vencovský, Ing. Jan Vít, Prof. Ing. Karol Vlachynský, CSc.

Transformace českých bank pokračuje

Vlastimil TESAŘ*

Bankovní sektor České republiky zaznamenal v uplynulých čtyřech letech pozoruhodný rozmach, charakterizovaný jak vznikem početné skupiny různorodých peněžních ústavů až na současných 57 bank a poboček zahraničních bank, tak postupným rozšiřováním nabídky bankovních služeb, růstem celkové bilanční sumy a kapitálové síly bankovního sektoru i zaváděním úzce zaměřených bankovních produktů, poskytovaných univerzálními i specializovanými peněžními ústavami. Formování bankovního sektoru v naší zemi je přitom logicky usměrňováno dynamicky se vyvíjejícími ekonomickými podmínkami transformovaného hospodářství, jež se vyznačují především značným postupem liberalizace tržních vztahů, větší daňovou svobodou, rostoucími nároky reprezentantů soukromého vlastnictví a zostrující se konkurencí při „zápasu“ o klienta. Množství dalších faktorů, jež ovlivňují kvalitu práce bankovních peněžních ústavů v zemi a působí na makro- i mikroekonomické úrovni, včetně politiky uplatňované centrální bankou, je pak možné sjednotit společným jmenovatelem, jímž je zachování ekonomické stability, vytvářející předpoklad pro úspěšné prohlubování hospodářských vztahů s vyspělými zeměmi.

Bankovní sektor ve statickém i dynamickém pohledu může být posuzován z nejrůznějších úhlů pohledu; postihují zejména schopnost tohoto sektoru pokrýt dané území odpovídající nabídkou bankovních služeb, kvalitu a cenu těchto služeb a rovněž profesionalitu, úroveň odpovědnosti a obezřetnosti, které nevyhnutelně s moderním bankovníctvím souvisejí.

Vzhledem k faktu, že samotná otázka přiměřenosti ocenění současných bankovních služeb by zasloužila podrobnější samostatný rozbor, následující pasáže jsou zaměřeny spíše na ostatní zmíněné charakteristiky českého bankovního sektoru.

Na úvod několik čísel charakterizujících soustavu bank působících v České republice především z hlediska původu jejich kapitálu a jejich velikosti. Početnou skupinu tvoří 16 bank s českým kapitálem; jeho suma reprezentovala k 1. dubnu 1994 22,2 % z celkového objemu upsaného kapitálu v celém bankovním sektoru; zároveň patří i mezi banky nejméně aktivní. Banky s méně než 50 % zahraničního kapitálu se pak na celkové sumě kapitálu podílejí 38,3 %. Zahraniční kapitál v této skupině bank představuje 22,4 %, přičemž nejvíce tohoto kapitálu pochází ze Slovenské republiky (97,7 %) a Běloruska (0,4 %). U bank s více než 50 % zahraničním kapitálovým podílem se zahraniční kapitál podílí na celkovém upsaném kapitálu 14 %. Nejvýznamnější zastoupení má kapitál rakouský (27,7 %), německý (26,1 %), francouzský (22,9 %) a americký (8,9 %).

* Ing. Vlastimil Tesař, ředitel odboru bankovního dohledu ČNB

Článek, který je upravenou verzí vystoupení autora na FIBEX 1994 v Brně, redakce obdržela 7. 10. 1994.

Z hlediska velikostní struktury bank je patrná výrazná diferenciacie: na jedné straně stojí skupina několika velkých bank a na straně druhé většina bank s výrazně nižším objemem kapitálu a v důsledku toho i s nízkou celkovou bilanční sumou. Praktická neexistence středních bank znamená, že není vytvořeno optimální konkurenční prostředí; menší banky pak operují na trhu zdrojů i úvěrů pod značným tlakem převahy velkých bank.

Mezi pozitivní rysy českého bankovního sektoru lze zařadit dobrou teritoriální vybavenost bankovními místy. Celkový počet organizačních jednotek — tj. poboček, filiálék, jednatelství a expozitur — k 1. 3. 1994 dosáhl 3 579, s průměrným počtem 2 941 obyvatel na jednu organizační jednotku. Proti konci roku 1992 se tento poměr snížil o 220 obyvatel. Z hlediska hustoty bankovních míst je nejméně příznivá situace v Praze a v Severomoravském kraji, současně je však třeba brát v úvahu i velikost jednotlivých organizačních jednotek, která je pravděpodobně vzhledem k velkému množství centrál ve zmíněných regionech vyšší. Výrazně se zvyšuje i počet pracovníků v bankovníctví; proti konci roku 1993 se zvýšil o 3,9 % a k 1. 4. 1994 činil 55 399 pracovníků. V průměru připadalo koncem r. 1993 na jednoho bankovního pracovníka 194 obyvatel ČR, tj. o plných 49 méně než před rokem.

Jako pozitivní lze bezesporu označit postupující internacionalizaci českého bankovního sektoru v podobě rostoucího podílu bank se zahraničním kapitálem. Váhání zahraničních investorů v počátcích ekonomické transformace se zdá být překonáno — i když v tomto směru dochází k jistému „zkreslení“ v důsledku toho, že významným způsobem se podíl zahraničních akcionářů v českých bankách zvýšil slovenskou účastí v souvislosti s rozdělením Československa a vydáním akcií z 1. vlny kuponové privatizace.

Pokud vezmeme v úvahu pouze stoprocentní zahraniční dceřiné společnosti (to je v současné době 11 bank) a pobočky zahraničních bank (8), které již skutečně zahájily činnost na českém bankovním trhu k 31. 8. 1994, můžeme pozorovat znaitelný nárůst jejich aktivity především v průběhu roku 1993 a 1994. Jejich podíl na celkové bilanční sumě k 31. 8. 1994 činil 6,6 %, přičemž na začátku roku 1993 to bylo pouze 1,5 %. Celková bilanční suma zahraničních dceřiných společností a poboček zahraničních bank se od počátku roku 1993 ztrojnásobila.

Ve srovnání s činností bank s českým kapitálem se zahraniční banky v menší míře orientují na úvěrovou činnost; to vyplývá z jejich obezřetnější politiky v této oblasti. Na celkovém objemu poskytnutých úvěrů bankovním sektorem k 31. 8. 1994 se zahraniční dceřiné společnosti a pobočky zahraničních bank podílely 6,2 %, zatímco na počátku roku to bylo 1,8 %. Úvěry pak tyto banky a pobočky poskytují převážně společně s zahraničním kapitálem — na celkovém objemu úvěrů poskytnutých tomuto typu společnostem se podílejí 74 %.

Zapojení dceřiných společností a poboček zahraničních bank do sběru klient-ských vkladů a vkladů od obyvatelstva se zatím ve srovnání kupř. s rozvojem úvěrové činnosti rozvíjí pomaleji. Své zdroje nalézají tyto peněžní ústavy převážně na mezibankovním trhu s tím, že jejich podíl na celkových vkladech klientů představoval k 31. 8. 1994 pouze 4,8 %; vklady obyvatelstva pak reprezentují ve struktuře vkladů dceřiných společností a poboček zahraničních bank zhruba 4 %, resp. 7 % ke stejnému datu.

Přes prozatím nízký podíl zahraničních bank na typických bankovních službách lze již dnes ocenit pozitivní vliv těchto subjektů na růst konkurence mezi bankami operujícími na našem území, jejich vyspělý vztah k odpovědnému bankovníctví a vyvážený přístup k regulaci rizik i naplňování potřeb klienta od počátku činnosti těchto bank.

Nastoupený směr ekonomické transformace hospodářství vyvolává nutně do-datečnou „koupěschopnou poptávku“ po speciálních bankovních produktech. Ve-

dle základní orientace na sběr vkladů a poskytování úvěrů se peněžní ústavy zřetelněji zaměřují na obchodování s cennými papíry v různých formách, investování do majetkových účastí, finanční poradenství, poskytování bankovních informací apod. Oslýšena nezůstala ani poptávka po stavebním spoření. K dnešnímu datu zahájilo v ČR činnost 6 stavebních spořitelů s výraznou angažovaností rakouských a německých partnerů; kromě kapitálového podílu poskytují i nezbytné zkušenosti. Přes relativně krátké období působení těchto specializovaných bank se ukazuje, že jejich odhad situace na českém trhu z hlediska předpokládaného a skutečného počtu uzavřených smluv byl správný. Teprve budoucí vývoj však umožní fundovanější posouzení skutečného významu tohoto produktu pro zlepšení možnosti uskutečnit stavební záměry klientů z pohledu výhodnosti spoření pro obyvatele a z pohledu úlohy státu při podpoře této formy spoření.

Odezvu na soustředěnou poptávku po možnosti financování potřeb spojených s investicemi do infrastruktury výstavbou a rekonstrukcí domů a jejich objektů, nákupem pozemků a bytů neobdrželi prozatím v rozvinutější podobě žadatelé o hypoteční úvěry. Přetrvávající nedostatek dlouhodobých zdrojů v bilancích bank, jejich nerovnoměrné rozdělení mezi českými peněžními ústavami a s tím související relativní nedostupnost těchto vzácných zdrojů financování na výše zmíněné účely by měla vyřešit očekávaná úprava hypotečního bankovníctví. Úvěry zajištěné zástavním právem k nemovitosti jsou sice v omezeném rozsahu již v současnosti bankami v ČR poskytovány, avšak skutečnou mobilizaci dlouhodobých zdrojů podpoří teprve jasné stanovení pravidel pro nakládání s instrumenty jejich vytváření a současně vznik zdrojově vybavených institucionálních investorů. Na přípravě legislativních podmínek rozvoje hypotečních úvěrů spolu s podmínkami relativně bezpečného investování do hypotečních zástavních listů již zainteresovaná ministerstva, peněžní ústavy i Česká národní banka odvedly velký kus práce. Ani jedno z variantních řešení problematiky principů bezpečného hypotečního bankovníctví posouzených poradou ekonomických ministrů však nebylo doposud rozpracováno do takové podoby, aby bylo odpovědné povolit emisi hypotečních zástavních listů a financování bank zvláštními dluhopisy. Spolehlivé právní prostředí bude vytvořeno teprve novelami zákona o dluhopisech, o konkurzu a vyrovnání a občanského soudního řádu, resp. přijetím nového zákona o veřejných dražbách. Současně je nezbytné specifikovat okolnosti obchodování, evidence a krytí hypotečních zástavních listů a obezřetnostní principy hospodaření bank uvažujících o emisi těchto dluhopisů. Problém může zčásti vyřešit novela zákona o bankách, jež by měla kromě specifických otázek upravit rovněž problematiku provozování stavebního spořitelnictví. Již dnes se však široce diskutuje otázka, zda hypoteční zástavní listy mají šanci být poptávány bez podpůrných opatření, která by zaručovala dostatečnou odměnu investorům a snesitelnou úrokovou sazbu žadatelům o hypoteční úvěry.

Podle platného zákona o bankách mohou nové banky vznikat pouze ve formě akciové společnosti nebo s majetkovou účastí státu. Banky v podobě obchodních společností nebo družstev tedy v ČR neexistují. Přesto v poslední době sílí hlasy, jež poukazují na potřebu zvážení případných přínosů existence družstevních bank nebo družstevních úvěrových sdružení. Ačkoliv je třeba podpořit každou snahu o vnesení potřebné konkurence do pronikání nabídky finančně-úvěrového servisu co nejbliže k jeho spotřebiteli, stále je nutné se tázat, zda příprava nového segmentu bankovního sektoru s výraznými specifiky — navíc v období zřetelné zdrojové chudoby a nedostatku schopných a odpovědných manažerů — není již současným vývojem bankovního trhu překonána. Navíc víme o trpkých zkušenostech s tímto typem drobného, lidového bankovníctví v zemích, které rovněž procházejí transformačním procesem svého hospodářství. Sanace či bankroty

značného množství družstevních peněžních ústavů zde přinesly rozměrné ztráty klientům, akcionářům-družstevníkům i centrálním bankám nebo státu v roli věřitele poslední instance. K praktickým nedostatkům a nabízeným výhodám se tedy musí při zvažování, zda dát družstevnímu bankovníctví „zelenou“, či nikoliv, pečlivě přihlídnout.

Módní záležitostí lze nazvat v posledním čase rovněž vzkvétající vytváření podílových účastí bank v nejrůznějších podobách. Logiku nastoupené strategie bank lze spatřovat při jejich kapitálové participaci na subjektech, které svou činností mohou podpořit nebo vhodně doplňovat zákonem stanovený okruh typických bankovních aktivit a jsou současně spojeny s probíhajícím procesem privatizace nebo se zaplňováním mezer v nabídce na úvěrovém či kapitálovém trhu. Vedle předpokládaného formování tzv. finančních skupin se však objevují snahy o prosazení významných podílových účastí nebo založení 100% dceřiných společností bank, které mají působit v nefinančních, nevýrobních odvětvích a souvisejí spíše s úsilím banky o vytváření příznivějšího sociálního klimatu a regeneračních možností jejich pracovníků. Těmto záměrům, které ve svém důsledku rozptylují kapitál i potenciál vedoucích pracovníků bank a nejsou současně podpořeny propracovanou dlouhodobou investiční strategií banky, bude ČNB zabráňovat, stejně jako nepromyšleným dobrodružným pokusům o investování v nestabilních zahraničních teritoriích.

Za logickou a prospěšnou lze označit aktivní úlohu bank při rozvoji funkcí kapitálového trhu. Představují zde pozitivní hybnou sílu nejen z hlediska značného počtu zástupců mezi zakládajícími členy burzy, ale i v roli subjektů s dobrými zkušenostmi i přístupem ke zdrojům umožňujícím aktivní účast na uskutečňovaných obchodech. V rámci platné legislativy si snad každá banka vyčleňuje v bilanci určitý prostor pro využití prostředků ke spekulativnímu i strategickému investování. Současná čitelnost kapitálového trhu je však snížena kolísavostí cen obchodovatelných cenných papírů, jež jsou navíc mnohdy vzdáleny reálné hodnotě aktiv, které reprezentují.

Vzhledem k pokračujícímu přílivu nových privatizovaných subjektů do ekonomiky je orientace při výběru optimálních variant investování ztížena a rozhodovací proces ze strany investorů je tak veden spíše intuicí. Kromě požadavku dobré vybavenosti banky kapitálem a rezervami se ČNB při regulaci podílu bank na operacích kapitálového trhu zaměří zejména na vymezení rámců pro investování na vlastní účet ve vztahu k právníckým osobám, které mají blízký vztah k bankám.

Banky jednotlivě i bankovní sektor jako profilový segment finančně-úvěrových vztahů plní v ekonomice významné rozvojové úlohy; vidět je však třeba i problémy, které zákonitě při takto zásadní restrukturalizaci ekonomiky činnost bank provázejí. Tyto potíže lze při zběžné komparaci označit za podobné jako u bank ve vyspělých tržních ekonomikách a za typické pro země v transformačním procesu. Přesto, že je nutné respektovat obtížnou situaci začínajících bank při klasifikaci spolehlivého, čitelného a seriózního klienta, dochází vinou úspěchaných, nekvalifikovaných rozhodnutí nadále k tvorbě obtížně návratných úvěrů. Správná činnost banky bývá v těchto případech narušena již na úrovni vztahu zakladatelů bank a nejvyššího managementu; známy jsou i případy nepochopení podstaty bankovní činnosti nebo úmyslného zneužití postavení peněžního ústavu k dosažení prospěchu vlastního nebo spřízněných osob. Rovněž zanedbávaný odborný růst rozhodujících bankovních pracovníků může v období pokusu o expanzi banky v rizikovějších oblastech přinést významné ztráty, ohrožení schopnosti banky včas dostát svým závazkům a vystavit banky nebezpečí konkurzu nebo likvidace.

Nezvládnuté vnitřní bankovní procesy a nízká kvalita informovanosti čelných

představitelů banky navzájem i prostřednictvím odpovídajících automatizovaných systémů mohou přinést i případy nevhodných a nezvládnutých operací, které kromě potenciálních ztrát poškozují renomé bankovníctví naší země.

S vědomím toho, že v žádné bance neexistuje z pohledu naprosté eliminace rizik ideální stav, lze na uklidněnou říci, že zmíněné problémy se neprojevují u většiny bank v ČR. Hlavní příčina snížené stability některých peněžních ústavů však vesměs vyplývá z nevyváženého postavení obchodních útvarů bank ve srovnání s útvary plnicími tzv. „štábní“ úlohy; tento stav je vyvolán přirozenou snahou bank podchytit v úvodu své činnosti co nejširší díl trhu nabídkou co nejširšího okruhu služeb bez možnosti jejich spolehlivého vyhodnocení, zachycení účetním systémem a podrobnými metodickými postupy.

Ve vazbě na rozmach bankovního průmyslu i na problémy, které rychlý postup v této oblasti přináší, se zvyrazňuje potřeba dohlédacích a kontrolních procesů nad bankami, podpořených kvalitní legislativou umožňující maximální akceschopnost a volbu přiměřených nástrojů nebo represivních opatření v nezbytných případech. Základ kontrolních procesů jako takových je však nutné hledat v prvé řadě v bankách samotných: musí jim být silný a odpovědný útvar vnitřní kontroly provádějící pravidelná kontrolní zkoumání rozmanitého charakteru. Vedle útvaru, který má kontrolu takřkajíc v popisu práce, je však možné rozptýlit další aspekty kontrolní činnosti do každodenní pracovní náplně pracovníků banky prostřednictvím stanovených pracovních postupů. Kontrolní útvar, jako nástroj nejvyšších výkonných pracovníků banky, musí pracovat v úvodelné interakci s vnitřním auditem banky, jehož úlohou je posuzovat a hodnotit spolehlivost, efektivnost a účinnost vnitřní kontroly banky. Podstatnou charakteristikou vnitřního auditu, poskytující tomuto orgánu výsadní pozici v organizační struktuře banky, by mělo být jeho nezávislé postavení ve vztahu k nejvyšším představitelům banky odpovídajícím za její běžný chod, dále pak zkušenost, kompetence a nestrannost jeho pracovníků.

Povinnost ověření údajů účetní uzávěrky a úplnosti, průkaznosti a správnosti vedení účetnictví expertním auditorem se na banky závazně vztahuje podle platného zákona o bankách. V současnosti většina dříve založených bank podstupuje druhou vlnu auditu — kromě těch, které již dříve, při vědomí významu tohoto úkonu, vystavily výsledky svého hospodaření posouzení auditora dobrovolně. Význam výroku nezávislé auditorské firmy je dostatečně znám i v jiných odvětvích ekonomiky, práce bankovních externích auditorů je však po právu řazena mezi činnosti, které kladou na vykonavatele expertní nároky nejvyšší. Externí auditor totiž nezřídka spolupracuje s bankou i mimo vlastní auditorskou sezonu a stává se žádaným nezávislým konzultantem problematických oblastí hospodaření banky.

Vzhledem k rozdílným, ale svou podstatou obdobným funkcím vnitřní kontroly, interního a externího auditu a bankovního dohledu musí být mezi všemi těmito složkami rozvíjena vzájemná spolupráce, s možností v rámci zákona a při respektování vymezených odpovědností využívat určitého okruhu informací společného významu. Tato spolupráce přitom musí sledovat jediný cíl — prosazovat prvky spolehlivosti a obezřetnosti do každodenní činnosti peněžních ústavů.

Česká národní banka usiluje v současné době společně s Komorou auditorů ČR, s Bankovní asociací a se zástupci bankovních auditorů i o nalezení optimální struktury a obsahu zpráv externích bankovních auditorů; cílem je promítnout sem přísnější požadavky na prověření výsledků hospodaření bank, ale i na plnění některých dalších povinností peněžními ústavu. Při tomto formování „designu“ auditorských sdělení však musí zůstat nedotčen předpoklad samostatného a nezávislého výkonu auditorovy funkce. Prohlubující se trh a význam auditorských služeb si však v blízké budoucnosti zaslouží podrobnější prozkoumání vý-

stupů jejich práce z hlediska kvality a možné existence spojených zájmů banky a vybraného auditora včetně následného výběru firem, které prokáží schopnosti zabývat se odpovědně bankovním auditem.

Je zřejmé, že přerod českého bankovního sektoru v moderní, spolehlivý a plně funkční komunitu peněžních ústavů si vyžádá ještě určitý čas a úsilí všech subjektů zainteresovaných na kvalitní a obezřetné práci bank. Největší břímě v tomto procesu spočívá na vlastních čelných manažerech bank, ale i na České národní bance a externích auditorech bank. Přestože ani v naší zemi, ani ve světě není definován cílový model podoby a struktury bankovního sektoru, již dnes je jisté, že jeho konsolidace v České republice bude postupovat především cestou vyrovnávání současně nevyrovnaného postavení z hlediska konkurenčních schopností peněžních ústavů, cestou další diverzifikace služeb a restrukturalizace obou stran bilance bank. Centrální banka si stanovila pro tento rok aktivnější úlohu při mapování charakteru a příčin obtíží zejména menších českých bank. Výsledky průzkumu by měly dohlédacím orgánům ozřejmit problematiku banky a na základě analýzy situace poté stanovit optimální cesty spolupráce s bankou v úsilí o nápravu. V případě neúspěchu společných ozdravných programů nebo opatření ČNB pak nelze vyloučit důraznou cestu k eliminaci růstu dalších ztrát banky prostřednictvím okleštění nebo zastavení její činnosti.

Závěrem je dobré připomenout, že přes všechny složitosti postupuje vývoj českého bankovního sektoru kupředu a v bankách převládá úsilí o stabilizovaný obezřetný přístup k jejich podnikání. V brzké budoucnosti očekáváme rovněž prohloubení požadavků na morální aspekt bankovníctví tak, aby jednotlivé banky i bankovní sektor jako celek posílily pozice důvěryhodnosti v očích věřitelů.

SUMMARY

The Continuing Transformation of the Czech Banking System

Vlastimil TESÁŘ, Executive Director, Banking Supervision Policy Department

The paper focuses on current banking sector issues in the Czech Republic from the perspective of the Banking supervision policy department in the Czech National Bank.

The first part of the paper describes the current level of development in the Czech banking sector in comparison with the situation in 1993.

The second part points out the imperfections in current banking operations. These shortcomings are primarily due to decisions taken by the banks themselves, fueled by the strong competition within the banking industry. The foreign banks operate much more prudently than their Czech counterparts.

The last part emphasizes the necessity of regulating, controlling, and supervising mechanisms. Systematic controls such as internal and external audits are expected to cooperate in the continual improvement of banking operations. The Czech National Bank will be more actively addressing the problems faced by Czech banks, particularly the smaller ones, in the coming year. It is possible to expect the ČNB to take a very assertive approach towards eliminating potential losses.

It is clear that the Czech banking sector will need both the time and effort of all involved parties before it is transformed into a fully modern and effective banking system.